

## Самостійна робота з мовними одиницями. Дієслово

## Бій зі Змієм

*Відчуй себе героєм — виграй бій з підступним Змієм. Перемогу здобудеш, якщо виконаєш усі завдання правильно.*



1. Познач варіант з помилковим твердженням.

**А** Дієслово змінюється за часами.

**Б** У реченні дієслово найчастіше виступає присудком.

**В** Дієслово — самостійна частина мови, що означає предмет.

2. Познач рядок, у якому записано дієслова лише II дієвідміни.

**А** Говорити, ходити, світити, горіти.

**Б** Їхати, цвісти, малювати, сіяти.

**В** Косити, іти, пекти, дихати.

3. Добери й напиши по кілька дієслів за змістом.

Вітер шумить, \_\_\_\_\_

Артисти декламують, \_\_\_\_\_

4. Виправ помилки. Визнач особу, число й час дієслів.

Звикниш до господарства змолоду — незнатимиш у старості голоду. (\_\_\_ особа, число \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ час.)

5. Запиши дієслово в потрібних формах.

Поділитися (що зробиш?, що зробить?).

6. Склади й запиши спонукальне речення з дієсловами **дружити** й **не сваритися** в наказовому способі.

7. Склади й запиши 2–3 речення про весняні дерева чи рослини, які тобі довелося спостерігати.



## II. Прочитай текст.

Леся приїхала до бабусі в гості. Тут і собачка біленький підбіг. Вертить хвостом, розглядає дівчинку. Наче й не страшний звір, але ж... Дівчинка злякано притулилась до мами.

— Не бійся, Лесю. Білячок не кусається, — заспокоїла бабуня. — Тільки за хвіст його не бери. Він того не любить.

Обережно погладила Леся песика по спині, і він не розсердився. Навпаки, обернувся до Лесі, ніби аж заохочував: «Погладь іще. Мені це подобається». Страх Лесин минув. Гарно було дівчинці з Білячком.

— Мамо, — сказала Леся, — я поведу Білячка погуляти!

— Ну що ж, поведи. Тільки далеко не заходьте... Леся зробила зі стрічки повідка.

— Гайда, Білячок! — і, сміючись, повела свого друга з двору. Щоправда, водити песика виявилось не так просто. Ти його — сюди, а він — туди. Ти його — до троянд. А він кудись убік — плиг! **Ось Білячок зуп..нився○ (на)шорошився. Тут нора. А в норі, мабуть, мешканец.. якийс.. зата(і,ї)вся. Білячок аж пр(е,и)ліг, носа пр(е,и)клав до дірки○ і слухає, вдихає дух○ що йде з нори. Хто там є в норі, з..явився! Лесі було б цікаво знати○ але нора мовчить. Самі мурашки з не(ї,й) вилазять. А далі (Л,л)еся разом з пові(д,т)ком оп..нилася десь у ха(шч,щ)ах, над оз..ром. В..ликі квітки біліют.. на воді, лис(т,тт)я плаває... Тихо-тихо. І раптом — фррр! Це Білячок випушав дику качку — сиділа зовсім близько в рогозі, спурхнула, і цуцик аж підстрибнув за нею. Але куди там: вона як ракета — була й нема!**

Ще Леся дивилася потім за лелекою, що спокійно кружляв над очеретами. Загледілася, цікаво їй було. Аж гульк потім: нема Білячка!

І такий очерет без собачки став високий — наче ліс... Як втрапити звідси додому? І Леся в сльози:

— Мамо!

А сонце пече. А очерет густий — не продерешся. І жаби он у траві плигають...

Заплутавшись, Леся мало не впала. І саме в цей час щось торкнулося голенької ніжки: Білячок! Це він вологим своїм носом торкнувся. Шиєю об Леся потерся... Ой, як зраділа йому Леся! А Білячок... Що він тільки не виробляв! І плигав, і качався, щоб тільки розважити дівчинку.

Тепер Леся міцно вхопилася за повідок і трималася за нього, не випускаючи з рук. І так вони удвох вибралися з очеретів: Білячок попереду, Леся за ним. Цуцик добре знав стежки й упевнено вів Леся додому.

— Мамо, я скрізь-скрізь поводила Білячка, — ще здалеку стала гукати Леся, вважаючи, що це справді було так.

А мама й бабуня сміялися:

— Хто кого водив: ти його чи він тебе? І справді: хто ж кого?

*За Олесем Гончаром*

### **III. Виконай завдання.**

1. Придумай і напиши заголовок до тексту.

---

2. Визнач жанр прочитаного тексту:

- А** казка;
- Б** оповідання;
- В** легенда.

3. Віднови послідовність подій, поставивши цифри в кружечках.

- Білячок торкнувся ніжки.
- Знайомство з песиком.
- Хто кого водив?
- Цікавинки на прогулянці.
- Леся загубилася.
- Щаслива дорога додому.

4. Познач правильні закінчення фраз.

*Тільки не бери його...*

- А** за вуха;
- Б** за лапи;
- В** за хвіст.

*Білячок випужав з трави...*

- А** гуску;
- Б** качку;
- В** лелеку.

*Очерет став високий, ...*

- А** як стовп;
- Б** наче паркан;
- В** наче ліс.

- 5. Підкресли в різних місцях тексту рядки, за якими можна схарактеризувати Білячка.
- 6. Обведи в тексті пораду мами, якої Леся не дослухалася.
- 7. Дай відповідь на запитання, яке поставлено в кінці тексту. Чому ти так уважаєш? Чому слід дотримуватися порад старших, виходячи з дому?

---

---

---

---

---

---

- 8\*. Напиши виділену частину тексту, заповнюючи пропуски та розкриваючи дужки. На місці кружечків постав, де потрібно, коми.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

\* Виконай завдання за розпорядження вчителя.